

ROZPORZĄDZENIE NR 18
WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

z dnia 26 listopada 2007 r.

w sprawie ograniczeń w używaniu materiałów i wyrobów pirotechnicznych

Na podstawie art. 40 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. nr 80, poz. 872 ze zm.) zarządza się, co następuje:

§1

Na terenie województwa dolnośląskiego zabrania się używania:

- 1) materiałów lub mieszanin pirotechnicznych przewidzianych do wytwarzania efektów świetlnych, dźwiękowych, ciepłych, gazu, dymu lub kombinacji tych efektów,
 - 2) wyrobów zawierających jeden lub kilka materiałów pirotechnicznych, przeznaczonych do uzyskania efektów pirotechnicznych, w tym widowiskowych
- w miejscach publicznych i w innych miejscach, jeżeli może to spowodować bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa dla życia i zdrowia ludzi, mienia oraz środowiska.

§2

Osoby naruszające zakaz opisany w § 1 podlegają karze grzywny wymierzonej w trybie i na zasadach określonych w przepisach prawa o wykroczeniach.

§3

Przepis § 1 nie stosuje się, jeżeli użycie wymienionych w pkt. 1-2 przedmiotów następuje na zasadach i warunkach wynikających z wymogów ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. nr 108, poz. 909 ze zm.)

§4

Rozporządzenie podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

§5

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w środkach masowego przekazu i obowiązuje do dnia 23 lutego 2007 r.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Krzysztof Grzelczyk

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia porządkowego ma na celu wzmocnienie ochrony takich dóbr jak: życie i zdrowie osób, mienia oraz środowisk; na terenie województwa dolnośląskiego. Wojewoda Dolnośląski korzysta z uprawnienia przysługującego mu na podstawie art. 40 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (tj. Dz. U. z 2001 r. nr 80, póź. 872 ze zm.) z uwagi na istniejącą w obowiązujących przepisach niepełną regulację, tj. zbyt ogólny zakres unormowania **używania pirotechniki** w ustawie z dnia 21 czerwca 2002 r. *o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego* (Dz. U. nr 117, póź. 1007 ze zm.).

Regulacja art. 9 ust. 2 ustawy i wydane rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 29 lipca 2005 r. w *sprawie wykazu wyrobów pirotechnicznych, na których nabywanie, przechowywanie lub używanie nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia* (Dz. U. Nr 158, póź. 1329) zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na używanie określonej pirotechniki rozrywkowej, w związku z tym obywatele mają prawo do używania 20 rodzajów wyrobów pirotechnicznych bez niczyjej zgody.

Rozporządzenie Wojewody prawa powyższego nikomu nie odbiera. Akt ten jedynie uszczegóławia bezdyskusyjną zasadę z art. 5 ustawy, że przy *używaniu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego należy zapewnić bezpieczeństwo życia i zdrowia ludzi, mienia oraz środowiska*, poprzez uregulowanie pomocniczej (ale nieujętej w innych przepisach) kategorii „sposobu używania”:

Jednoznaczność zwrotu „należy zapewnić bezpieczeństwo” nie pozostawiła bowiem wyboru organom stojącym na straży wymienionych wyżej wartości. Z drugiej jednak strony sformułowanie „bezpieczeństwo” - w omawianej sprawie oznaczające zarówno zapobieganie wypadkom (grożącym życiu, zdrowiu, mieniu, środowisku) jak i ograniczanie skutków wystąpienia wypadków - wymaga przyjęcia jakiegoś prawnego kryterium podziału zachowań na te, które godzą w bezpieczeństwo dóbr i na te, które tego warunku nie spełniają. Jedynym uzasadnionym kryterium jest ocena ścisłej wypadkowej sposobu użycia materiału pirotechnicznego i miejsca jego użycia. Jeżeli wzajemna zależność tych dwóch czynników powoduje lub może powodować trzeci czynnik: bezpośrednie zagrożenie dla dóbr chronionych - wtedy zachowanie godzi w bezpieczeństwo tych dóbr. Przykładem takiej sytuacji jest silne działanie rozbłyiskowe lub/i rozlot fragmentów materiału pirotechnicznego w kierunkach i w zasięgach obejmujących obszar obecności grupy osób w miejscu publicznym. Przykład ten będzie jednakże zasadny również wtedy, gdy samo miejsce nie będzie formalnie miejscem publicznym, a także wtedy, gdy nie będzie to grupa osób tylko pojedynczy człowiek, jak i wtedy, gdy będzie to samochód, wystawa sklepowa etc.

Jednakże warunków zależności czynników nie spełnia automatycznie np. usiłowanie w miejscu publicznym dokonania strzału z kapiszona lub zapalenie tzw. zimnego ognia, albowiem trudno przyjąć w tych przypadkach bezpośrednio zagrożenie dóbr chronionych, co najwyżej można dywagować o potencjalnej pośredniości.

Oczywistym jest, że możliwa do wyobrażenia jest olbrzymia ilość sytuacji niejednoznacznych.

Rozporządzenie nr Wojewody Dolnośląskiego z dnia..... listopada 2007 r. w sprawie ograniczeń w używaniu materiałów i wyrobów pirotechnicznych zabrania używania ich w sposób powodujący możliwość bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa dla życia i zdrowia ludzi, mienia oraz środowiska.

Kluczem do zrozumienia dyspozycji normy sankcjonowanej przepisu § 1 tego rozporządzenia jest **prawidłowe ustalenie** - w ramach procesu stosowania ww. aktu prawnego przez właściwe podmioty (Policja) - **takiego obszaru zachowań dozwolonych, co do których niemożliwe będzie podstawienie konkretnego zachowania pod omawianą normę prawną**. W praktyce *oznacza* to, że zakaz używania materiałów pirotechnicznych nie ma charakteru bezwzględny i nie może tym samym obejmować takiego sposobu użycia sztucznych ogni, który obiektywnie nie powoduje sprowadzenia bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa dóbr podlegających ochronie.

Innymi słowy ten, kto w sposób bezpieczny (tj. przy zachowaniu odpowiednich do sytuacji środków ostrożności, a co najważniejsze skutecznych) dokonuje użycia przedmiotów wymienionych w § 1, pkt.1-2 - nie narusza *zakazu*, a w konsekwencji nie popełnia wykroczenia. I choć teoretycznie nietrudno wyobrazić sobie stan faktyczny, w którym interweniujący policjant ocenia dane zachowanie jako sprowadzenie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa dla czyjegoś życia, zdrowia czy mienia jeszcze przed wystąpieniem skutku w postaci krzywdy czy szkody - precyzyjnie kwalifikując czyn jako tzw. wykroczenie z narażenia - to należy jednak zdawać sobie sprawę, że gros przypadków zastosowania normy sankcjonującej opierać się będzie na następczej ocenie zaistniałej krzywdy czy szkody i przyjęciu, że jeżeli one wystąpiły to wcześniej musiało zdarzyć się użycie przedmiotów w warunkach powodujących bezpośrednio zagrożenie bezpieczeństwa dóbr chronionych.

Celowość wprowadzenia konstrukcji wykroczenia z narażenia, a nie tylko wykroczenia skutkowego, podyktowana jest specjalnym wszakże charakterem porządkowym wydanego przez Wojewodę Dolnośląskiego aktu. Zarówno ten zabieg, jak i chociażby metoda wprowadzenia rozporządzenia w życie (zob. środki masowego przekazu) powoduje, iż sens jego bytu w obrocie prawnym przybiera formułę tzw. środka prewencji generalnej. Zainteresowanie mediów i samorządowych jednostek organizacyjnych należy wobec tego uznać za jak najbardziej właściwe i potrzebne. Osiągnięcie takiego właśnie celu - czyli doprowadzenie do poinformowania o funkcjonowaniu przepisu porządkowego jak największej liczby ludności zamieszkującej województwo dolnośląskie - jest wyrazem o wiele dalej idącej zapobiegliwości wojewody niż tylko samo delegowanie do wymierzania kar grzywny za naruszanie zakazu.

Jeżeli chodzi o wyłączenie zakresu zastosowania zakazu używania pirotechniki w sytuacji przewidzianej w § 3, pozostaje stwierdzić, że przepis ten jest jurydyczną konsekwencją zasady niekolizyjności i niesprzeczności przepisów omawianego rozporządzenia z obowiązującym porządkiem prawnym - tu z ustawą *o bezpieczeństwie imprez masowych*, a konkretnie z przedmiotem jej regulacji i kręgiem podmiotów zobowiązanych/uprawnionych.

Rozporządzenie, o którym mowa, jest aktem prawnym epizodycznym, obowiązuje bowiem do określonego kalendarzowego momentu. Data 23 lutego 2008 r. jest tu, rzecz jasna nieprzypadkowa. W tym dniu kończy się okres ferii zimowych w województwie dolnośląskim, pośrednio wskazuje zatem wojewoda grupę adresatów, która - jak uczy doświadczenie - jest najbardziej podatna na pokusy niekontrolowanego uzyskiwania efektów pirotechnicznych, chodzi oczywiście o młodzież szkolną.

Pomimo, że istnieje formalna podstawa prawna do wydawania przez wojewodę pozwoleń na używanie pewnych kategorii materiałów lub wyrobów pirotechnicznych, to w praktyce Ustawa o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego przewiduje tylko pozwolenia dla przedsiębiorców i ma charakter licencyjno-dystrybucyjny, co do tego typu przedmiotów. Dlatego projekt rozporządzenia w zakresie normy karnej nie zawiera jakiegokolwiek katalogu rodzajowego przedmiotu czynu karalnego. Dla istnienia bowiem tej normy obojętne jest czy sprawca posługuje się materiałem objętym pozwoleniem, czy też nie.